

Warszawa 08 grudnia 2025 r.

Fundacja ArchiPrawo
ul. Jesionowa 2 m.7
40-158 Katowice
ArchiPrawo@gmail.com

Minister Marcin Kierwiński
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Dotyczy: Interpretacji art. 94 Ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz.U. z 2024r., poz. 1907) w zakresie organizowania miejsc doraźnego schronienia – w powiązaniu z przepisami §3–10 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 lipca 2025 r. w sprawie warunków organizowania oraz wymagań, jakie powinny spełniać miejsca doraźnego schronienia (Dz. U. z 2025r., poz. 932)

Szanowny Panie Ministrze,

Zwracamy się z prośbą o wyjaśnienie, o jakim rodzaju inwestycji (istniejącej czy projektowanej) oraz o jakim rygorze wykonalności (obowiązkowym czy dobrowolnym) mówi przepis art. 94 Ustawy z dnia 5 grudnia 2024r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (zwanej dalej “Ustawą”) o brzmieniu:

Art.94. Kondygnacje podziemne w budynkach użyteczności publicznej lub budynkach mieszkalnych wielorodzinnych oraz garaże podziemne, jeżeli nie przewidziano w nich budowli ochronnej, projektuje się i wykonuje w sposób umożliwiający zorganizowanie w nich miejsc doraźnego schronienia.

Wątpliwości interpretacyjne dotyczące ww przepisu w zakresie organizacji „miejsc doraźnego schronienia” (dalej „Mds”) wynikają z treści przepisów wykonawczych do Ustawy, tj. przepisów zawartych w §3-10 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 lipca 2025 r. w sprawie warunków organizowania oraz wymagań, jakie powinny spełniać miejsca doraźnego schronienia (zwanego dalej “Rozporządzeniem”). Szczególną trudność sprawia bowiem implementacja treści §3 ww Rozporządzenia o brzmieniu:

§ 3. Mds organizuje się w obiektach budowlanych albo ich częściach:

- 1) w których jest możliwe spełnienie wymagań określonych w § 5–8;
- 2) co do których nie zostało wydane pozwolenie na rozbiórkę albo na przebudowę powodujące niespełnienie wymagań określonych w § 5–8 oraz w których nie zostały ujawnione uszkodzenia konstrukcji nośnej mogące stanowić zagrożenie dla ich bezpiecznego użytkowania;
- 3) znajdujących się w odległości nie większej niż 500 m od miejsc stałego przebywania ludzi;
- 4) umożliwiających schronienie się co najmniej 15 osobom, przy określeniu pojemności zgodnie z §9
- 5) nieznajdujących się w posiadaniu jednostek przewidzianych do militaryzacji i zmilitaryzowanych;
- 6) które nie zostały przeznaczone do przechowywania dóbr kultury III kategorii.

Na wstępie należy zauważyć, że przywołane powyżej przepisy prawa nie precyzują, czy Ustawodawcy chodzi tylko o obiekty istniejące (co sugerowałaby treść §2, §3 pkt. 2, 3, 5 i 6 oraz §5 Rozporządzenia), czy także o nowo projektowane obiekty budowlane (na co wskazywałby z kolei ten fragment art. 94 Ustawy: „...projektuje się i wykonuje w sposób umożliwiający zorganizowanie w nich miejsc doraźnego schronienia.”).

Po wtóre – zacytowany na wstępie art. 94 Ustawy *o ochronie ludności i obronie cywilnej* opisuje w sposób niejasny konieczność/możliwość przewidzenia „Mds” w garażach podziemnych, ponieważ trudno odczytać z jego konstrukcji stylistycznej, czy chodzi wyłącznie o garaże podziemne stanowiące odrębne (niezależne) obiekty budowlane, czy również garaże podziemne będące częścią budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych wielorodzinnych? Powyższe pytanie jest ze wszech miar zasadne, ponieważ pojęcie „kondygnacji podziemnej” nie jest tożsame z pojęciem „garażu podziemnego”. Kondygnacja podziemna nie musi bowiem posiadać funkcji garażowej, a do tego jest zawsze częścią budynku, obiektu budowlanego lub budowli spełniającej funkcję użytkową budynku, podczas gdy garaż podziemny może stanowić samodzielny obiekt budowlany (o funkcji wyłącznie garażowej) – nie będący częścią składową jakiegokolwiek budynku, obiektu budowlanego lub budowli spełniającej funkcję użytkową budynku.

Po trzecie – brzmienie art. 94 Ustawy sugeruje obowiązek takiego zaprojektowania kondygnacji podziemnych w budynkach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych wielorodzinnych oraz garaży podziemnych, by dało się w nich zorganizować „Mds”. Tymczasem treść §3 pkt.1 Rozporządzenia sugeruje, że „Mds” urządza się dopiero wtedy, gdy możliwe jest spełnienie warunków zawartych w § 5-8 (co stoi w sprzeczności z obligatoryjnym charakterem „Mds” wynikającym z Ustawy). Jednocześnie z treści przywołanego §3 nie wynika, czy wszystkie wymienione w nim warunki (pkt. 1–6) muszą zaistnieć łącznie, by konieczne było urządzenie/zaprojektowanie „Mds” w danym obiekcie, czy wystarczy zaistnienie choćby jednego z tych warunków, by taki obowiązek nastąpił. Ani rozporządzenie, ani Ustawa nie zawierają także definicji „*miejsca stałego przebywania ludzi*”, które jest jednym z podstawowych punktów odniesienia dla lokalizacji „Mds” w obiektach budowlanych, co rodzi pytanie – jakie kryteria należy przyjmować, by stwierdzić czy dane miejsce jest „*miejscem stałego przebywania ludzi*”, czy nim nie jest?

Ponadto Rozporządzenie nie precyzuje, jakie działania powinien podjąć inwestor lub projektant w sytuacji, gdy ze względu na wielkość terenu inwestycji (działki budowlanej) oraz ze względu na inne uwarunkowania lokalizacyjno–przestrzenne nie jest możliwe spełnienie wszystkich warunków technicznych i wymogów zawartych w § 5–8 Rozporządzenia dla nowo projektowanego obiektu. Czy w takim wypadku bezwzględnie wymagane jest przeprojektowanie danego obiektu (użyteczności publicznej lub mieszkalnego wielorodzinnego), by dostosować go do wymogów Rozporządzenia (co może prowadzić do nieracjonalności ekonomicznej i przestrzennej całej inwestycji, a przez to do zupełnej rezygnacji z jej realizacji), czy może dopuszczone jest zaprojektowanie obiektu w sposób, który nie zapewnia możliwości zorganizowania w nim „Mds”? Mało tego – ani Ustawa, ani Rozporządzenie nie podają, czy spełnienie wymogów zawartych w art. 94 Ustawy oraz w §3–10 Rozporządzenia podlegać będzie weryfikacji (sprawdzeniu) przez organy AA-B – na mocy zapisów art. 35 ust.1 pkt.2 Ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418, 1080) oraz czy rozwiązania projektowe zastosowane w oparciu o przepisy Rozporządzenia wymagają opiniowania bądź uzgodnienia opisanego w art. 33 ust.1 pkt.2 Ustawy Prawo Budowlane? A jeżeli tak, to czy opiniowania lub uzgodnienia dokonuje się z „*terytorialnym organem ochrony ludności*” – na zasadach opisanych w §2 ust.1 Rozporządzenia oraz czy podlega ono przedłożeniu organom AA-B – na mocy zapisów art. 35 ust.1 pkt.3a Ustawy Prawo Budowlane?

W aktach prawnych podanych w nagłówku niniejszego pisma nie zawarto również niezbędnej informacji, czy w przypadku braku możliwości zastosowania w obiekcie budowlanym rozwiązań technicznych wymaganych przez te akty, możliwe lub wręcz konieczne jest uzyskanie odstępstwa od właściwego ministra (tu MSWiA) w trybie art. 9 w powiązaniu z art. 7 ust.3 Ustawy Prawo Budowlane?

Opisane powyżej zagadnienia i niejasności bezsprzecznie wymagają dokonania wykładni zapisów art.94 ustawy *o ochronie ludności i obronie cywilnej* oraz powiązanych z nią zapisów Rozporządzenia MSWiA *w sprawie warunków organizowania oraz wymagań, jakie powinny spełniać miejsca doraźnego schronienia*, ponieważ dotyczą kwestii wpływających na cały proces inwestycyjny wielu budynków i obiektów budowlanych oraz mogą wiązać się – przy nieprawidłowej implementacji przepisów – ze szkodami społecznymi i majątkowymi w znacznych rozmiarach.

Z poważaniem
Zespół legislacyjny Fundacji ArchiPrawo